

کتابشناسی تیزهوشان از منابع آلمانی (۴)

آموزش، پرورش، مشاوره

« قسمت سوم »

جواد اژه‌ای

در شماره‌های قبل بخشی از عناوین فصل مربوط به «آموزش، پرورش و مشاوره» را همراه با چکیده آنها ملاحظه نمودید. در ادامه، بخش دیگری از مقالات و کتب این فصل جهت پژوهشگران و علاقمندان به تحقیقات مرتبط با تیزهوشان، به چاپ می‌رسد.

○ تعلیم و تربیت ممتاز، نظرات و تجربیات مدرسه مهندسی «لبدو»*

کلیدواژه‌ها: برنامه‌ها، تربیت تیزهوش، آموزش مهندسی، تربیت سوسیالیستی، آلمان شرقی (سابق).

مقاله گزارشی است از تعلیم و تربیت ممتاز یک مدرسه مهندسی در آلمان شرقی (سابق). که مشکلات شیوه کار و برنامه‌ها در دو مرحله (تعلیم و تربیت ممتاز تا نیمسال ششم و تعلیم و تربیت ممتاز در نیمسال ششم یعنی دوره مهندسی کاربردی) مورد مطالعه قرار می‌گیرد. در نهایت مؤلفین به ارزشیابی تعلیم و تربیت ممتاز بوسیله «سخنرانی توسط دانشجویان نخبه»، «ارتباطات پس از فراغت از تحصیل» و «گفتگو پیرامون مشکلات» می‌پردازند.

*Kischka, Jochen; Wegener, Eberhard (۱۹۷۹). *Bestenfoerderung. Ueberlegungen und Erfahrungen der IS" S. W. Lebedew*". (Education of the best considerations and experiences of the school of engineering" S. W. Lebedew".) In: Die Fachschule, ۲۷. Jg., H. ۸, S. ۱۸۶-۱۸۸.

○ ○ ○

○ «تربیت تیزهوش از دیدگاه خط‌مشی تربیتی»*

کلیدواژه‌ها: تربیت فرا مدرسه‌ای، خط‌مشی تربیتی؛ نظام تربیتی؛ تعریف؛ تیزهوش؛ تربیت تیزهوش؛ فعالیتهای آموزشگاهی؛ تربیت سوسیالیستی؛ استعداد خاص؛ کلاس خاص؛ رقابت؛ آلمان شرقی (سابق)

محور اصلی این گزارش نگاهی انتقادی در ارتباط با تعاریف «استعداد» و «نبوغ» است. آموزش و پرورش نوابغ به عنوان بخشی از سیاست‌گذاری آموزشی به منظور تأمین حداکثر امکانات و شرایط پرورشی مطلوب برای هر نوجوانی است. در اینجا با ارائه زمینه‌ای از نظام اجتماعی آلمان شرقی (سابق)، شرایط اجتماعی یک رشد مطلوب مورد بررسی قرار می‌گیرد: امنیت اجتماعی، تحقق حق بهره‌مندی از آموزش و نظایر آن، هدف سیاست‌گذاری آموزشی آلمان شرقی (سابق) بوده است، که براساس این گزارش، آموزش عمومی سطح بالا و مساوی برای همه با شرایط مطلوب جهت پرورش استعدادهاى فردی در یک نظام طبقه‌بندی شده با امکانات آموزشی بیشتر را مدنظر داشته است. علاوه بر این در اینجا به توضیح تدابیر آموزشی مدرسه‌ای، فرامدرسه‌ای، (کارهای گروهی، المپیادها، مجمع دانش‌آموزی، پایگاه متخصصین)؛ کلاسهای ویژه و مدارس ویژه پرداخته می‌شود، و در نهایت طرحی نمونه جهت تربیت تیزهوشان ارائه می‌گردد.

*Klein, Helmut (۱۹۸۵). *Standpunkt zur" Hochbegabtenfoerderung aus bildungspolitischer Sicht" fuer die Panel-Diskussion anlaesslich der ۱. Weltkonferenz ueber hochbegabte und talentierte Kinder. Hamburg ۲.-۹. August ۱۹۸۵*. (Position on Gifted and Talented Education from

the viewpoint of Educational Policy” presented in the panel discussion at the ۶th World Conference on gifted and talented children in Hamburg, August, ۵-۹, ۱۹۸۵.) Berlin (Ost): Humboldt-Universitaet, ۱۵ S.

○ موقعیت، مشکلات و زمینه‌های رشد و تحول تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان تیزهوش در آلمان شرقی (سابق)*

کلیدواژه‌ها: تربیت فرا مدرسه‌ای، خط‌مشی تربیتی؛ نظام تربیتی؛ تعریف؛ برنامه‌ها؛ تربیت تیزهوش؛ رشد شخصیت؛ فعالیتهای آموزشگاهی؛ تربیت سوسیالیستی؛ استعداد خاص؛ کلاس خاص؛ آمار؛ مجمع جهانی؛ رقابت؛ آلمان شرقی (سابق) در این مقاله با شرح نسبتاً گسترده‌تر اثر قبلی مؤلف تحت عنوان «موقعیت و تربیت تیزهوش»، که در آن نمودارها و داده‌های آماری بیشتری ارائه شده است، روبرو می‌شویم. علاوه بر این، این مقاله به صورت عمیق‌تری به جمع‌بندی مسایل پیچیده در زمینه تیزهوشی و نیز رشد و گسترش ابعاد تحقیق و پرورش استعدادها می‌پردازد.

*Klein, Helmut (۱۹۸۶). *Stand, Probleme und Entwicklungstendenzen der Foerderung besonders begabter Kinder und Jugendlicher in der DDR.* (Gifted education in the GDR.) In: Bundesminister fuer Bildung und Wissenschaft (Hrg.), *Hochbegabung-Gesellschaft Schule.*, Bad Honnef: Bock, S. ۵۱-۶۶.

○ تیزهوش، وظایف، برنامه‌ها و انتظارات*

کلیدواژه‌ها: تربیت تیزهوش؛ قابلیت؛ شکل‌گیری مفهوم؛ مرکز آموزشی کریستوفر؛ خط‌مشی تربیتی؛ تقابل وراثت و محیط؛ د. گ. ها. کا؛ تربیت تیزهوش؛ فوق‌العاده تیزهوشها؛ هوش‌بهر؛ رشد روانی؛ فعالیتهای آموزشگاهی؛ آلمان فدرال.

مقاله متن پیاده شده یک برنامه رادیویی است که در تاریخ ۱۹۸۱/۸/۲۳ پخش شده است. متن مزبور با این دید که سیاست‌گذاران آموزشی و تصمیمات متخذه تا کنون مانع آموزش و پرورش یکسان تیزهوشان در آلمان فدرال گردیده است، تصویری از نتایج اولین مجمع جهانی کودکان مستعد و تیزهوش که در سال ۱۹۷۵ در لندن برگزار گردیده است را ارائه می‌نماید. همچنین به توصیفی از نقش دو عامل «وراثت» و «محیط» در بیان مفهوم هوش و استعداد پرداخته می‌شود که در جهت صحت نهادن به اهمیت تربیتی - روانی عامل وراثتی است.

*Kleinschmidt, Gottfried (۱۹۸۱). *Hochbegabte-Aufgaben, Programme, Perspektiven.* (The gifted and talented-tasks, programmms prospects.) Baden-Baden: Suedwestfunk, ۲۴ S. Die Aula.

○ بهره‌مندی از فرصتهای یکسان و عادلانه از دیدگاه دانش‌آموزان تیزهوش*

کلیدواژه‌ها: محرومین؛ خط‌مشی تربیتی؛ دگرگونی تربیتی؛ موقعیت یکسان؛ تربیت تیزهوش؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ موفقیت؛ یادگیری؛ فعالیتهای آموزشگاهی؛ نظام آموزشگاهی.

محور اصلی بحث در این مقاله تکیه سیاستهای آموزشی براساس ایجاد فرصتهای یکسان برای همه می‌باشد. که این مسئله بر مبنای دیدگاههای آموزشی؛ تربیتی و روانی توسط نویسنده مورد بحث قرار می‌گیرد. علاوه بر این به شرح برخی واژه‌های تخصصی نیز پرداخته می‌شود.

*Kleinschmidt, Gottfried (۱۹۸۷). *Chancengerechtigkeit und Chancengleichheit aus der Sicht besonders befaehigter Schueler.* (Equal justice and equal opportunity in specially gifted pupils view.) In: *Paedagogische Psychologische Woche*, H. v, S. ۵.

○ کارسوق یادگیری، آیا تیزهوشان به اندازه کافی تغذیه فکری می‌شوند؟*

کلیدواژه‌ها: مشاوره؛ خط‌مشی تربیتی؛ متمایز شدن؛ تربیت تیزهوش؛ رشد روانی؛ آموزش ابتدایی؛ انتقال رادیویی؛ فعالیتهای آموزشگاهی؛ رفتار؛ آلمان فدرال.
 متن مربوط به یک برنامه از رادیو «کلن» است که با ارائه چند نمونه، مصاحبه با دانش آموزان و کارشناسان و نیز قرائت متون مرتبط با اهداف و مشکلات آموزش و پرورش تیزهوش در آلمان فدرال، به مسئله سیاستگذاری آموزشی و ضرورت‌های تربیتی- روانی در این زمینه، با دید مثبت پرداخته می‌شود.

*Klink, Petra; Mueller, Hans (۱۹۸۶). *Lernwerkstatt. Werden Hochbegabte zu wenig gefoerdert? Sendung o. Mai ۱۹۸۶*. (Learning workshop. Are gifted and talented fostered enough? Sending, May ۵th, ۱۹۸۶). Deutschlandfunk. (Koelen), Redaktion Wissenschaft und Bildung Koeln: Deutschlandfunk, ۱۲S.

○ با استعدادها چه می‌کنیم؟ هر ایالت آلمان در ارتباط با «تیزهوشان» راه خود را می‌رود*

کلیدواژه‌ها: خط‌مشی تربیتی؛ برنامه‌ها؛ تربیت تیزهوش؛ انتقاد؛ نمونه آزمایشی؛ آلمان فدرال.
 مقاله به صورت انتقادی برخی از شیوه‌های آموزش و پرورش تیزهوش در آلمان فدرال را بررسی و توصیف می‌نماید.

* Koch, Rainer (۱۹۸۷). *Wohin mit der Begabung? Bundeslaender gehen verschiedene Wege bei der Foerderung von "Hochbegabten"*. (Where to with talent? Different ways of gifted education in west German "Bundeslaender") In: Tageszeitung, ۲۳,۰۱,۸۷ H.۲۱۱۵. S.۱۲.

○ گزینش و تربیت تیزهوش در نظام آموزشی شوروی (سابق)*

کلیدواژه‌ها: گزینش؛ تربیت فرامدرسه‌ای؛ تربیت تیزهوش؛ دانشگاه؛ فعالیتهای آموزشگاهی؛ نظام آموزشی؛ اتحاد شوروی (سابق)
 در چارچوب بحث پیرامون گزینش، حفظ و هدایت صحیح تیزهوشان، نویسنده پیشنهاد می‌کند برای این امر به مطالعه در دیگر کشورها- نظیر شوروی سابق- پرداخته شود، تا از این طریق انگیزه‌هایی جهت اصلاحات لازم در نظام آموزشی مرتبط با تیزهوشان ایجاد گردد. بدین منظور وی شیوه دستگاه اجرایی موجود در شوروی را جهت گزینش و پرورش تیزهوشان معرفی می‌نماید، که علی القاعده آن نوع فعالیتهای آموزشی را شامل می‌شوند که خارج از آموزش رسمی، بخشی به عهده آموزشگاه و بخش دیگر زیر نظر مؤسسات خارج از آن، برگزار می‌گردند. همینطور «المیاده» که عمدتاً در خدمت گزینش افراد سرآمد می‌باشند. در این پیشنهاد در مقطع آموزش عالی نیز، جوامع علمی به کمک پرورش تیزهوشان خواهند شتافت.

*Lemberg, Eugen (۱۹۶۱). *Begabtenauslese und Begabungspflege im sowjetischen Bildungswesen*. (Selection and education of the gifted in the sowjet educational system.) In: Recht und Wirtschaft der Schule, ۲. Jg., H. ۳, S. ۶۵-۶۹.

○ بهره‌مندی از توانمندیهای بالقوه جوانان در موفقیت‌های خلاق*

کلیدواژه‌ها: روشهای تجربی؛ تربیت تیزهوش؛ هوش؛ پرورش هوش؛ هوش سنجها؛ مطالعات طولی؛ نظام تربیتی؛ تربیت سوسیالیستی؛ آلمان شرقی (سابق)

در این مقاله نویسنده ضمن ارائه یک دید کلی درباره آموزش و پرورش تیزهوش در سطح جهانی، براساس پژوهش‌های بعمل آمده پیرامون تیزهوشان در درازمدت، در تلاش است این امر را به اثبات برساند که در آلمان شرقی (سابق) - برخلاف ایالات متحده - موفق شده است توانمندی‌های دانش‌آموزان تیزهوش را بالا ببرد. او ریشه اصلی این افزایش «هوش» را عوامل تربیت آموزگاری و پیش دبستانی در آلمان شرقی (سابق) ذکر می‌کند.

*Mehlhorn, Hans-Georg (۱۹۸۱). *Intellektuelles Potential der Jugend zur Nutzung fuer kreative Leistungen*. (Using the intellectual potential of the youth for the benefit of creative achievement.) Ilmenau: S. ۴.

○ ○ ○

○ افزایش کارآمدی خلاق کارمندان، وظیفه‌ای مستمر با بازدهی چشمگیر*

کلیدواژه‌ها: روشهای تجربی؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ هوش؛ پرورش هوش؛ پرورش خلاقیت؛ فعالیت خلاق؛ آلمان شرقی (سابق).

در این مقاله نویسنده به ارائه نتایج پژوهش‌های درازمدت تجربی پرداخته است که براساس آن سعی دارد موفقیت‌های آلمان شرقی (سابق) را در افزایش توانایی‌های هوشی و خلاق مردم آن کشور به اثبات برساند. وی در یک نگرش کلی دیگر، به بیان امکانات و وظایف برای افزایش بیشتر سطح توانایی خلاق شاغلین می‌پردازد.

*Mehlhorn, Hans-Georg (۱۹۸۱). *Die Steigerung des schöpferischen Leistungsniveaus der Werktaetigen. Eine permanenete Aufgabe mit grossen Potenzen*. (Increasing the creative performance level of the working population. Permanent task of great potency.) In: Mehlhorn, Hans-Georg (Hrg.), *Die Vorbereitung der Jugend auf die Meisterung des wissenschaftlich-technischen Fortschritts*, Leipzig: Zentralinstitut fuer Jugendforschung, S. ۸-۲۸.

○ ○ ○

○ یادداشتهای اتحادیه زبان‌شناسان آلمان پیرامون تربیت تیزهوش*

کلیدواژه‌ها: خط‌مشی تربیتی؛ انجمن زبان‌شناسان آلمانی؛ تقابل وراثت و محیط؛ تربیت تیزهوش؛ تشخیص؛ تبیین؛ آلمان فدرال.

در یک نظرخواهی از اتحادیه زبان‌شناسان آلمانی پیرامون تربیت تیزهوش، به توصیف داده‌های انسان شناختی، روانشناختی و نظریه‌های یادگیری - که براساس یک تعلیم و تربیت متکی بر حقوق افراد مستعد استوار می‌باشد- پرداخته می‌شود. که در صورت مدنظر قرار نگرفتن توانمندی این افراد، اختلالات رفتاری و رشدی پی‌آمد آن خواهد بود. جهت تشخیص، گزارش والدین، توصیه‌های مریان، به کارگیری آزمونهای هوش و شخصیت، همچنین اتخاذ روشهای ویژه جهت شناسایی هرگونه استعدادی، پیشنهاد می‌گردد. همچنین پیشنهاد شده است؛ در اهداف پژوهشی به وضوح به تربیت تیزهوش توجه، و بر اهمیت خاص اجتماعی آن تأکید گردد.

*Memorandum des Deutschen Philologen Verbandes zur Foerderung Hochbegabter. (Memorandum on the education of the gifted and talented by the Deutsche Philologenverband.) In: *Die hoehere Schule*, ۳۶. Jg., ۱۹۸۳, H. ۶, S. ۱۷۲-۱۷۳.

○ ○ ○

○ شناسایی و پرورش فراگیر استعدادها*

کلیدواژه‌ها: دبیرستان پلی تکنیک عمومی؛ تربیت فرامدرسه‌ای؛ تربیت تیزهوش؛ تشخیص؛ فعالیتهای آموزشی؛ آلمان شرقی (سابق)

نویسندگان در این مقاله، تربیت تیزهوش را بخشی تفکیک‌ناپذیر در تعلیم و تربیت دبیرستانهای آلمان شرقی (سابق) ذکر نموده و جهت شناسایی تیزهوشان ارائه طریق می‌نمایند.

*Meyer, Guenter ; Werner, Bernhard (۱۹۸۱). *Begabungen und Talente umfassender erkennen und foerdern.* (To discover and advance giftedness and talent more comprehensively.) In : Paedagogik, ۳۶. Jg., H. ۱۰, S. ۷۸۴-۷۹۷.

○ ○ ○

○ چگونه استعدادها را پرورش دهیم؟*

کلیدواژه‌ها: تربیت فرامدرسه‌ای؛ تربیت تیزهوش؛ آموزش زبان انگلیسی؛ غنی‌سازی؛ تشخیص؛ دانش‌آموز؛ استعداد خاص؛ تیزهوشان کلامی؛ آلمان شرقی (سابق)

موضوع این مقاله تربیت افراد، با استعداد خاص فراگیری زبان (به ویژه زبان انگلیسی) است لذا ضمن پیشنهاد شیوه‌هایی جهت شناسایی دانش‌آموزان مستعد فراگیری زبان خارجی، نویسنده به بحث و بررسی تدابیر آموزشگاهی و فرامدرسه‌ای می‌پردازد. وی عقیده دارد که تکالیف ویژه، به همراه کیفیت عالی تدریس، بهترین نتایج را در این زمینه بدست می‌دهند و بعنوان تدابیر آموزشی فرامدرسه‌ای، ارائه دوره‌های زبان انگلیسی در ابتدایی یا در یک کار دسته جمعی را پیشنهاد می‌نماید.

*Meyer, Horst (۱۹۸۲). *Wie foedere ich Begabungen?* (How do promote talents?) In : Paedagogik, ۳۷. Jg., H. ۳, S. ۲۴۱-۲۴۳.

○ ○ ○

○ تربیت تیزهوش در برزیل: یک مبارزه ملی*

کلیدواژه‌ها: خط‌مشی تربیتی؛ انجمن اولیاء؛ غنی‌سازی؛ برنامه‌ها؛ تربیت تیزهوش؛ تشخیص؛ پرورش خلاقیت؛ فعالیتهای آموزشگاهی؛ استعداد خاص؛ مجمع جهانی؛ برزیل.

در این مقاله نویسنده به بیان اقداماتی که به صورت شخصی و عمومی در زمینه تربیت تیزهوش در برزیل انجام شده و اکثراً به مرحله تکامل و پختگی نرسیده‌اند، می‌پردازد. از نقاط قوت این اقدامات، روند شناسایی تیزهوشان و اجرای برنامه‌های «غنی‌سازی» در محتوای درسی است. یک شرکت برزیلی حمایت کننده از تیزهوشان نیز از سال ۱۹۷۸ در این زمینه تلاش می‌نماید.

*Mira, Helena N. (۱۹۸۶). *Hochbegabtenpaedagogik in Brasilien: Eine nationale Herausforderung.* (Gifted education in Brazil: a national challenge.) In : Bundesminister fuer Bildung und Wissenschaft (Hrg.), Hochbegabung-Gesellschaft-Schule., Bad Honnef: Bock, S. ۹۶-۱۰۱.

○ تیزهوشان*

کلیدواژه‌ها: تسریع تحصیلی؛ تک بررسی؛ منابع؛ جامعه؛ تربیت تیزهوش؛ کودک تیزهوش؛ وضعیت اجتماعی؛ کم‌آموزی؛ آلمان فدرال.

با ذکر نمونه‌هایی از کودکان تیزهوش، مؤلف به بیان این مطلب می‌پردازد که چه مشکلاتی برای تیزهوشان و خانواده‌هایشان به علت توانایی بالاتر از حد متوسط، وجود ولع زیاد در یادگیری علمی بوجود می‌آید؛ که براساس شواهد، امکانات حل این مشکلات نیز ارائه می‌گردد. البته نویسنده در این مقاله روشن می‌نماید که چه موانعی فراروی تیزهوشان و آموزش و پرورش آنان قرار دارد.

* Nagel, Wolfgang (۱۹۸۴). *Die Hochbegabten.* (The gifted.) In: Zeitmagazin, ۲۳، ۱۱، ۸۴، H. ۴۸, S. ۱۵-۲۰.

○ ○ ○

○ آلمان، فرزندان نابغهات را!*

کلیدواژه‌ها: برنامه‌ها؛ تربیت تیزهوش؛ کودک تیزهوش؛ بررسی جهانی؛ آلمان شرقی (سابق)؛ آلمان فدرال؛ ایالات متحده؛ فلسطین اشغالی؛ انگلستان.

مقاله حاضر براساس گفتگوهای کارشناسان آلمانی در زمینه تربیت تیزهوشان نگارش یافته است، که از تحولات تاریخی این مسئله در آلمان فدرال و موقعیت آن در ایالات متحده، آلمان شرقی (سابق)، انگلستان و فلسطین اشغالی نیز تصویری ارائه می‌دهد.

*Nagel, Wolfgang (۱۹۸۵). *Deutschland, deine Wunderkinder*. (Germany, your child prodigies!) In: Rheinischer Merkur, ۱۰, ۰۸, ۸۵, H. ۲۳, S. ۳.

○ ○ ○

○ کودکان تیزهوش نیز نیازمند کمک هستند*

کلیدواژه‌ها: مرکز مشاوره-د. گ. ها. کا. تک بررسی؛ تربیت تیزهوش؛ اختلالات روانی؛ انصرافی؛ آلمان فدرال
مقاله، گزارشی است مرتبط با مباحث تربیت تیزهوش و تجارب بدست آمده توسط «مرکز مشاوره برای جوانان تیزهوش و مستعد» در هامبورگ آلمان فدرال.

*Nitschke, Eberhard (۱۹۸۵). *Auch hochbegabte Kinder brauchen Hilfe*. (Gifted and talented children need help too.) In: Welt, ۰۹, ۰۸, ۸۵, H. ۱۸۳, S. ۴.

○ ○ ○

○ پرورش استعداد ریاضی دانش آموزان مستعد در چکسلواکی (سابق)*

کلیدواژه‌ها: غنی سازی؛ درس انتخابی؛ برنامه‌ها؛ تربیت تیزهوش؛ استعداد ریاضی؛ المپیادهای ریاضی؛ فعالیت‌های آموزشی؛ کلاس خاص؛ رقابت؛ آموزش ریاضی؛ چکسلواکی (سابق)

پرورش استعداد ریاضی در چکسلواکی به سه شکل انجام می‌پذیرد: ۱. ثبت نام واحدهای انتخابی و اجباری ریاضی در طول آموزش عمومی از دبستان تا دبیرستان ۲. کلاسهای تقویتی درس ریاضی از سال پنجم دبستان و در طول دوره دبیرستان ۳. برگزاری مسابقات متنوع ریاضی بخصوص المپیاد ریاضی، که در هر سه سطح اهداف زیر دنبال می‌شوند: تربیت ریاضیدانانی خلاق و همچنین افراد خلاق در زمینه‌های دیگر و ارتقاء سطح دروس ریاضی از دبستان تا آخر دبیرستان.

*Odvarko, Oldrich (۱۹۸۶). *Das Ausbildungssystem fuer mathematisch talentierte Schueler in der Tschechoslowakei*. (The education of mathematically talented pupils in Czechoslovakia.) In: Zentralblatt fuer Didaktik der Mathematik, ۱۸, Jg., H. ۴, S. ۱۲۴-۱۲۶.

○ ○ ○

○ مطالعه‌ای انتقادی بر تربیت تیزهوش*

کلیدواژه‌ها: گزینش؛ تربیت تیزهوش؛ بنیاد پروتستانی ویلیجست؛ منابع؛ برنامه‌ها؛ مدرک کارشناسی؛ مدل هونفر؛ دیپلم دبیرستان؛ گواهی تحصیلی؛ موفقیت تحصیلی؛ کمک هزینه تحصیلی؛ بنیاد دانشجویی مردم آلمان؛ آلمان فدرال.

این بررسی حاوی اطلاعاتی برای جوامع آموزشی، کارشناسان علوم تربیتی و سیاستگذاران علوم اجتماعی، به منظور تربیت تیزهوشان می‌باشد. در بخش اول محدوده مسئله مشخص و نظرات عمومی و شایع پیرامون موضوع «موفقیت تحصیلی-موفقیت در زندگی» از طریق گفتگو با چهره‌های سرشناس بیان می‌گردد. بخش دوم، پیرامون دیپلم دبیرستان به‌عنوان شاخصی برای پیش‌بینی موفقیت تحصیلی بعدی بحث می‌کند. در اینجا ارزش پیش‌بینی، بیش از آنچه تا کنون مطرح شده است ارزیابی می‌گردد. علاوه بر این ارزش تشخیص قضاوت شخصیت فرد، به‌عنوان پایه دوم گزینش تیزهوش، مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. در بخش سوم منابع اصلی تأمین امکانات «مدل هونفر» (Honnefer) «بنیاد آموزشی مردم آلمان» و «مؤسسه آموزشی پروتستانی ویلیجست» (Villigst)؛ با ارائه نحوه گزینش و شیوه‌های آموزشی، معرفی می‌گردند.

*Orlik, Peter (۱۹۶۷). *Kritische Untersuchungen zur Begabtenfoerderung*. (Critical examinations of gifted education.) Zugl.: Dueseldorf, Univ., Naturwissenschaftl. Hab. Schr., ۱۹۶۵. Meisenheim am Glan: Hain, ۱۴۶ S. Psychologia Universalis. Bd. ۱۱.

○ ○ ○

○ کمک به کودکان نابغه*

کلیدواژه‌ها: گروه‌سازی؛ تربیت تیزهوش؛ فعالیت‌های آموزشی؛ سازگاری اجتماعی؛ کلاس خاص؛ آلمان فدرال.

به مناسبت تدارک یک کلاس ویژه تیزهوشان در مدرسه کریستوفر براونشوینگ (Braunschweig)، نویسنده مقاله در ارتباط با دیگر امکانات تربیت تیزهوش، به اظهار نظر می‌پردازد.

*Otto, Gunter (۱۹۸۰). *Hilfe fuer Wunderkinder* (Help for child prodigies.) In: *Spielen und Lernen*, H. ۷, S.۳.

○ ○ ○

○ تربیت تیزهوش از دیدگاه جهانی *

کلیدواژه‌ها: تسریع تحصیلی؛ تربیت فرامدرسه‌ای؛ خط‌مشی تربیتی؛ بهسازی دوره تحصیلی؛ متمایز شدن؛ غنی‌سازی؛ عقب‌نگهداشته شده؛ تربیت تیزهوش؛ پژوهش درباره تیزهوش؛ تشخیص؛ بررسی جهانی؛ تربیت معلم؛ کلاس خاص؛ مجمع جهانی؛ استرالیا؛ فلسطین اشغالی؛ لهستان؛ انگلستان؛ ایالات متحده.

نویسنده در این مقاله سعی می‌نماید به طرح کلی تحولات ملی، که براساس نتایج یک همه‌پرسی بنا نهاده شده است، به پردازد. وی به عنوان نمونه، پنج کشور را همراه با اقدامات عمومی متفاوت، مطرح می‌نماید و در خاتمه سؤالات ویژه (از جمله: تشخیص، نمونه‌های مختلف تربیت انفرادی، آموزش دبیران و تحقیقات) در یک نمای کلی بیان می‌گردد.

*Passow, Harry A. (۱۹۸۶). *Hochbegabtenfoerderung in internationaler perspektive*. (International aspects on gifted education.) In: Bundesminister fuer Bildung und Wissenschaft (Hrg.), *Hochbegabung-Gesellschaft-Schule.*, Bad Honnef: Bock, S. ۴۰-۵۰.

○ ○ ○

○ دنیای اشتغال چه انتظاری باید از تربیت تیزهوش داشته باشد؟*

کلیدواژه‌ها: آموزش و پرورش؛ تفکر؛ تربیت تیزهوش؛ تیزهوش؛ کارآیی؛ کارخانه؛ اقتصاد؛ تبیین؛ آلمان فدرال.

مسئله مورد بررسی در این مقاله این است که شرکتهای صنعتی در زمینه تربیت تیزهوش، چه اقداماتی را بایستی به‌عمل آورند. به طور کلی صنعت به دو گروه از کارکنان نیاز دارد: ۱. سلسله مراتب مدیریت که در واقع تیم اداره کننده را شامل می‌شود و در بین آنها، شخصیت‌هایی با تواناییهای بالای تجربی و پژوهشی یافت می‌گردد، ۲. همکارانی بدون پست رسمی سازمانی منتها با کارآیی فوق العاده تحت عناوین مهندس، محقق و کارشناس توسعه، که ذهنی فوق العاده آماده برای کسب اطلاعات و ایجاد ارتباطات دارند. صنعت از دیدگاه خود با این ارزش‌آشناست که بر روی توانایی کاربرد ساختارهای پیچیده سازمانی و فنی ره بسپارد و همزمان توانایی فکری متناسب با این مقوله‌های پیچیده و درهم‌را، بر مبنای یک آموزش زیربنایی استوار سازد و سرانجام بر روی آمادگی و توانایی ایجاد ارتباط با رشته‌های مکمل، با جامعه و با علوم انسانی، تکیه نماید.

*Pfeiffer, Friedrich (۱۹۸۱). *Was muss die Berufswelt von einer Begabtenfoerderung erwarten?* (What should the professional trade expect of gifted education?) In: *Jahresberichte Studienstiftung*, S. ۲۶-۴۱.

○ ○ ○

○ کمیت یا کیفیت؟ تربیت تیزهوش مسئله اساسی خط‌مشی تربیتی عصر حاضر *

کلیدواژه‌ها: تربیت فرامدرسه‌ای؛ تربیت تیزهوش؛ دانشگاه؛ تشخیص؛ فعالیت‌های آموزشی؛ کمک هزینه تحصیلی؛ آزمون؛ ایالات متحده.

پس از ارائه بحثی پیرامون تربیت افراد با استعداد خاص در مقدمه، مؤلف در مورد تربیت تیزهوش در دبیرستانها، مدارس عالی و دانشگاه‌های ایالات متحده و نحوه گزینش آنها گزارشی ارائه می‌نماید. علاوه براین او در این مقاله به برنامه‌های آموزشی بنیادهای خصوصی همانند «بنیاد فورد» و ... اشاره دارد.

*Saubertzweig, Dieter (۱۹۶۶). *Qualitaet oder Quantitaet? Begabtenfoerderung eine Grundfrage zeitgemaesser Bildungspolitik*. (Quality or quantity? Gifted education an elementary question in current educational policy.) In: *Gesellschaft, Staat, Erziehung*, ۱۱. Jg., H.۳, S. ۱۹۶-۲۱۰.

○ ○ ○

○ چگونه افراد مستعد را فعال کنیم؟*

کلیدواژه‌ها: ذخیره استعداد؛ تربیت تیزهوش؛ تشخیص؛ استعداد خاص.

در اینجا این سؤال توسط مؤلف مورد بررسی قرار می‌گیرد که چگونه می‌توان به بهترین وجه استعداد‌های بالقوه را، به منظور حل مشکلات آتی بین‌المللی، بالفعل نمود. برخی از عناوین مطرح شده در این نوشته عبارتند از: ۱. طبیعت استعدادها، ۲. دوران طلایی استعدادها، ۳. شرایط اساسی فعال نمودن استعدادها، ۴. هشت مورد استعداد، ۵. مسابقه استعدادها و ابعاد آن، ۶. پیشنهادها.

* Schairer, Reinhold (۱۹۵۷). *Aktivierung der Talente. (Activating the talents.)* Duesseldorf u.a.: E. Diederichs, ۱۵۱ S.

